

bemærkningerne hertil, og at der endvidere kan være tale om første gang at udnævne for kortere tid for at bringe perioden i overensstemmelse med 8-års perioden efter landvæsenretslovens § 9, stk. 3. Også kommissioner efter stk. 3 må formentlig ofte tænkes udnævnt for 8 år ad gangen, men der kan være spørgsmål om at begrænse kommissionens virksomhed til en kortere periode, f. eks. hvis kommissionens formål er arbejde i anledning af en særlig byudvikling, der en overgang giver særligt store arbejdsopgaver. Stk. 4, 2. pkt., svarer til landvæsenretslovens § 9, stk. 4, 2. pkt. Stk. 4, sidste pkt., svarer til KF § 5, stk. 4, næstsidste pkt.

Stk. 5 er et sidestykke til forslaget § 4, stk. 1. Det må følge af kommissionernes karakter af landvæsenretter, at landvæsenretslovens regler i det hele må finde anvendelse, hvor intet andet er bestemt. Søges der efter landvæsenretslovens § 48 om fritagelse for sagsomkostninger i en sag angående indvinding inden for Københavns kommunes område, må fritagelse efter forholdets natur søges hos overpræsidenten i stedet for hos amtmanden.

Til § 6.

Efter 1926-lovens § 2, sidste stk., kan landvæsenkommissionens kendelse af parterne, landbrugministeriet eller indenrigsministeriet ankes til en overlandvæsenkommission. Efter lovens § 6, stk. 1, nr. 4, gælder dette dog ikke landvæsenkommissionernes afgørelser om erstatning for ekspropriationer, idet disse erstatningsspørgsmål skal ankes til særlige taksationskommissioner, der nedsættes efter reglerne i en ældre lov.

Ved vandløbsloven af 1949 blev det fastsat som almindelig regel, at både ekspropriationer og ekspropriationserstatninger i 1. instans afgjordes af landvæsenkommissionen og i 2. instans af overlandvæsenkommissionen. Under henvisning hertil og til, at overlandvæsenkommissionerne måtte antages at have tilstrækkelig sagkundskab i erstatningssager og i øvrigt kunne søge sagkyndig medhjælp efter landvæsenretslovens § 31, foreslog KF, at man i vandforsyningsloven skulle gå over til en ordning, hvorefter også ekspropriationserstatninger ankedes til overlandvæsenkommissionen, jfr. bemærkningerne til KF § 6.

Efter kommissionsforslagets fremkomst er der ved lov nr. 186 af 4. juni 1964 om fremgangsmåden ved ekspropriationer vedrørende fast ejendom givet regler om fremgangsmåden ved ekspropriationer til fordel for staten og koncessionerede selskaber. Loven har valgt en ordning, hvorefter ekspropriationskommissionerne træffer endelig bestemmelse om ekspropriationen og endvidere som 1. instans om eks-

propriationserstatningen. Spørgsmålet om ekspropriationserstatningens størrelse kan derefter særskilt ankes til en særlig taksationskommission. Efter 1. betænkning af 1963 fra den kommission, der har forberedt loven, var det kommissionens tanke, at lovens regler skulle give udtryk for den principielt rigtige opbygning af ekspropriationsmyndighederne og skulle kunne anvendes ved affattelsen af fremtidige bestemmelser om ekspropriationer uden for lovens område (betænkningens side 12, spalte 2).

Indenrigsministeriet har dog fundet det rettest at slutte sig til KF's forslag. Man har imidlertid fundet det rigtigt i denne forbindelse at opgive reglen i 1926-lovens § 3, stk. 1, om, at de to sagkyndige medlemmer af overlandvæsenkommissionen (jfr. landvæsenretslovens § 15, stk. 2), som indenrigsministeren skal udnævne, skal være sagkyndige i henholdsvis vandløbsforhold og vandværksanlæg. De pågældende bør antagelig ofte — som efter landvæsenretslovens § 15, stk. 2, — være fagligt sagkyndige under hensyn til de hovedinteresser, der er sagens genstand, herunder eventuelt vurderingsforhold. Da begrebet „fagligt sagkyndig“ imidlertid forekommer ret snævert, har man anset det for rigtigt at stille indenrigsministeren helt frit med hensyn til, hvilke medlemmer han vil udnævne.

Om lovforslagets § 6 bemærkes i øvrigt, at 1926-lovens § 2, sidste stk., som nævnt indeholder en særlig ankeregel. I landvæsenretslovens § 38 er det nu bestemt, at anke foruden af parterne kan iværksettes af de offentlige myndigheder, hvis forretningsområde den afsagte kendelse berører. Det foreslås i stk. 1, at denne regel finder anvendelse også i vandforsyningssager. Forslagets § 6, stk. 2, svarer — med ovennævnte ændring vedrørende de sagkyndige medlemmer — til KF § 6, stk. 2, der i det væsentlige stemmer med 1926-lovens § 3. Det bemærkes, at medens den teknisk sagkyndige i 1. instans er bistand for og ikke medlem af landvæsenkommissionen, er de sagkyndige i overinstansen egentlige medlemmer af overlandvæsenkommissionen. Dette synes velbegrundet; spørgsmålet om forlig er mindre fremtrædende i overinstansen, og der er næppe grund til at forøge den i forvejen store personkreds i overinstansen; hverken KF eller nærværende lovforslag foreslår ændring på dette punkt.

Til § 7.

Bestemmelsen er ny.

Stk. 1, der har et vist forbillede i den engelske Water Act (1961-betænkningen side 87, spalte 2), fastslår, at indenrigsministeren har den øverste administrative myndighed i vandforsyningssager og med bistand af Danmarks geologiske Undersø-